

Minna Aalto-Setälä

Lausunto 12.2.2013

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

PL 31

00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO KOSKIEN TYÖRYHMÄRAPORTTIA AVOIMESTA TIEDOSTA LIIKENTEESSÄ JA VIESTINNÄSSÄ

Liikenne- ja viestintäministeriö on kirjeellään (LVM/1190/05/2012) 18.1.2013 pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa työryhmäraportista avoin tieto liikenteessä ja viestinnässä (jäljempänä ”työryhmäraportti”). Keskuskauppakamari lausuu asiasta seuraavan.

Keskuskauppakamari kannattaa julkisin varoin tuotettujen tietovarantojen avaamista kansalaisten ja yritysten käyttöön. Hallitusohjelman tavoitteena on julkisen sektorin hallinnoimien sähköisten tietoaisteistojen saattaminen uudelleen käytettäväksi tietoverkkojen kautta. Asia on ajankohtainen, sillä muun muassa ICT 2015-työryhmän raportissa on esitetty käytännön toimenpiteitä asiaan liittyen.

Kansalaisilla tulisi olla oikeus ja mahdollisuus itseään koskevaan digitaaliseen tietoon ja sen hallintaan. Työryhmäraportin jatkotyöstämisessä olisikin hyvä käsitellä myös tätä puolta arvioitaessa tiedon avoimuutta liikenteessä ja viestinnässä.

Nyt käsiteltävänä olevassa työryhmäraportissa on tuotu muun muassa esille viestintäverkkojen tilannekuvan sisältämien tietovarastojen avaaminen. Tietojen avaamisen kohteena tulisi kuitenkin olla julkisin varoin tuotettujen tietovarastojen avaaminen. Tietojen avaamisen ei tulisi tarkoittaa yrityksille lisävelvollisuuksia ja -kustannuksia tuottaa tietoa viranomaisille tai muille tahoille (yrityksille tai kuluttajille), vaan toimenpiteisiin liittyvät kustannukset tulee yksiselitteisesti kattaa julkisista varoista, jolloin muun muassa Viestintävirastolle aiheutuvia kustannuksia tietovarantojen avaamisesta ei tule kattaa teleyrityksiltä perittävillä viestintämarkkina- ja tietoturvamaksuilla.

Julkisella tiedolla ei tarkoiteta aineistoja, joita koskee yksityisyydensuoja-, turvallisuus- tai muut rajoitteet, jotka tekevät kyseistä tiedosta salassa pidettävää tai arkaluonteista. Tällaiset tiedot eivät voi olla julkisen tiedon avaamisen piirissä. Avaamisen kohteena ei tule myöskään olla yksityisen puolen elinkeinonharjoittajien yrityssalaisuudet tai esimerkiksi sellaiset tietoverkkoa koskevat tiedot, jotka pahimmillaan mahdollistaisivat kyseisen verkon toimivuuden haavoittuvuuden tai jopa vaarantaisivat kansallista turvallisuutta.

Katsomme lisäksi, että yksityiseltä toimijalta hankittujen tietojen mahdollinen sekoittuminen julkisiin tietoihin ja lopputuloksen muuttuminen julkiseksi on ongelmallinen. Julkisten tietojen avaaminen ei saa johtaa siihen, että käytännössä viranomainen pakottaa yksityiset tiedon toimittajat, joilta viranomaistaho hankkii tietoa omaan käyttöönsä, avaamaan omat

tietonsa ilmaiseksi kaikkien käyttöön. Sillä jos näin toimittaisiin, tulisi viranomaistaholle tiedon käyttöön liittyvän käyttöoikeuden sisältää myös oikeus luovuttaa kyseisiä tietoja edelleen. Tällöin luonnollisesti myös hinta olisi aivan toinen. Eli yksityinen tiedon tuottaja joutuisi hinnoittelemaan tiedon valtiolle huomattavasti kalliimmaksi kuin siinä tapauksessa, että kyseinen tieto on lisensoitu vain tiettyyn ja rajoitettuun käyttötarkoitukseen esimerkiksi viranomaistoiminnassa. Muussa tapauksessa yksityinen tiedontuottaja menettäisi mahdollisuuden tarjota käyttöoikeutta samaa tietoon myös muille toimijoille ja joutuisi siis veloittamaan kaikki tiedon keräämiseen, tallentamiseen, hallinnointiin yms. liittyvät kulut sekä katteen suoraan viranomaistaholta.

Työryhmän jatkotyössä tuleekin keskittyä julkisiin ja julkisin varoin tuotettujen tietovarantojen avaamiseen.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Leena Linnainmaa
Varatoimitusjohtaja